

«KazakhExport» ЭСҚ» АҚ
Директорлар кеңесінің
2018 жылғы 23 ақпандағы
№ 2 шешіміне №5 қосымша

«KazakhExport» ЭСҚ» АҚ
Директорлар кеңесінің
2018 жылғы 23 ақпандағы
№ 2 шешімімен
«Бекітілген»

**30.09.2019 жылғы өзгерістермен «KazakhExport» ЭСҚ» АҚ Ішкі аудит
қызметі туралы ереже (№8 хаттама)**

Алматы қ.

М А З М Ү Н Ы

§ 1. Жалпы ережелер.....	3
§ 2. IAK-нің ұйымдастыру мәртебесі	4
§ 3. IAK миссиясы мен мақсаттары	5
§ 4. IAK мақсаттары мен функциялары.....	6
§ 5. IAK міндеттері	9
§ 6. IAK құқықтары	9
§ 7. IAK жауапкершілігі, IAK қызметін шектеу және бағалау	11
§ 8. IAK жұмысын жоспарлау және есептері	12
§ 9. IAK-ның органдармен, комитеттермен және бөлімшелермен өзара іс-қимылы	15
§ 10. Қорытынды ережелер.....	16
1-қосымша Ішкі аудит қызметі басшысының лауазымдық нұсқаулығы	17
2-қосымша. Бас аудитордың лауазымдық нұсқаулығы	22

§ 1. Жалпы ережелер

1 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

1. Осы Ішкі аудит қызметі туралы ереже (бұдан әрі – Ереже) «KazakhExport» ЭСҚ» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Қоғам)Ішкі аудит қызметінің (бұдан әрі – IАК) мәртебесін, миссиясын, мақсаттарын, қызметтерін, міндеттерін, жауапкершілігі мен құқықтарын, оның басшысының (бұдан әрі – IАКБ) және мүшелерінің (бұдан әрі бірлесе – IАК қызметкерлері деп аталады) біліктілігіне, есептілігіне қойылатын талаптарды, сондай-ақ IАК-нің Қоғамның өзге органдарымен және олардың комитеттерімен, «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ-мен (бұдан әрі - Холдинг), құрылымдық бөлімшелермен және өзге де ұйымдармен әрекеттестік тәртібін анықтайды.

2-тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

2. Осы Ережеде қолданылатын ұғымдар Қазақстан Республикасының заңнамасымен, Ішкі аудиторлар институтының (The Institute of Internal Auditors) ішкі аудит кәсіби тәжірибесінің халықаралық негіздерімен (бұдан әрі – IАКТХН), Қоғамның Жарғысымен және ішкі құжаттарымен анықталған ұғымдармен бірдей.

3-тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

3. IАК – Қоғамның ішкі аудитті жүзеге асыратын органды (IАКТХН анықтамасына сәйкес) - ұйымның жұмысын жетілдіруге бағытталған тәуелсіз және объективті кепілдемелер мен консультациялар беру жөніндегі қызмет. Ішкі аудит ұйымға тәуекелдерді басқару, бақылау және корпоративтік басқару процестерін бағалау мен тиімділігін арттырудың жүйелендірілген және дәйекті әдістерін қолданып, қойылған мақсаттарға қол жеткізуге көмектеседі.

4-тармақтың 2) тармақшасына Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілді (№8 хаттама)

4. IАК өз қызметін жүзеге асыру барысында:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қоғамның Жарғынын, органдарының шешімдерін, осы Ережені және Қоғамның басқа да ішкі құжаттарын;

2) құрамдас бөліктері ішкі аудитті анықтау, миссия, ішкі аудиттің кәсіби тәжірибесінің негізгі қағидаттары, ішкі аудиторлардың этика кодексі (бұдан әрі - Этика кодексі), ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттары (бұдан әрі - Стандарттар), сондай-ақ оларға іс-жүзіндегі нұсқаулар мен нұсқаулықтар болып табылатын IАКТХН-ін басшылыққа алады.

5 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

5. IАК қызметкерлеріне қойылатын біліктілік талаптар, олардың лауазымдық міндеттері, құқықтары мен жауапкершілігі осы Ережемен, Ережеге 1-2-қосымшаларға сәйкес тиісті лауазымдық нұсқаулықтармен белгіленеді.

6-тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

6. IAҚ қызметкерлері үшін әлеуметтік қолдау, өтемақы төлемдері, демалыстарды төлеу және женілдіктер Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

7-тармақта 30.09.2019 жылғы Директорлар кеңесінің шешімімен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

7. IAҚ қызметкерлерімен еңбек шартын Қоғамның атқарушы органдының (бұдан әрі - Атқарушы орган) басшысы Директорлар кеңесінің шешімі негізінде Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес жасасады және бұзады.

§ 2. IAҚ-нің ұйымдастыру мәртебесі

8. IAҚ Қоғамда ішкі аудиттің ұйымдастырылуын және жүзеге асырылуын қамтамасыз етеді, тікелей Директорлар кеңесіне бағынатын және функционалдық есеп беретін бөлімше болып табылады.

9. Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті (бұдан әрі - Аудит жөніндегі комитет) Аудит жөніндегі комитеттің қызметін реттейтін ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес IAҚ қызметіне жетекшілік етуді жүзеге асырады. Қоғамда Аудит жөніндегі комитет болмаған жағдайда оның функцияларын тікелей Директорлар кеңесі жүзеге асырады.

10. Ишкі аудит қызметін ұйымдастыру мақсатында IAҚ әкімшілік жағынан Атқарушы органға (IAҚ қызметкерлерінің тиісті еңбек жағдайларын, еңбекақы төлеуді, Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдердің негізінде IAҚ қызметіне қатысты тиісті өкімдер шығаруды; IAҚ есептерін алуды (Аудиторлық тапсырмаларды орындау нәтижелері бойынша аудиторлық есептер); еңбек тәртіптемесінің сакталуын бақылауды; іссапарға, демалысқа бұйрықтарды ресімдеуді қамтамасыз ететін, сондай-ақ осы Ережеге және Қоғамның басқа нормативтік құжаттарына сәйкес IAҚ мәртебесіне қайшы келмейтін өзге әрекеттерді жасайтын) есеп береді. Атқарушы орган IAҚ-нің тәуелсіздігіне және объективтілігіне ықпал ету үшін әкімшілік жетекшілік етуді пайдаланбауы тиіс.

11 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

11. Директорлар кеңесі IAҚ-нің құжаттарын (жобаларын) қарастыру нәтижесіне сәйкес және Комитеттің тиісті ұсыныстарын ескере отырып, олар бойынша мынадай әрекеттерді жүзеге асырады:

1) IAҚ туралы Ережені және IAҚ әдіснамалық құжаттарын (саясаттар, қағидалар, әдістемелер, рәсімдер) бекітеді;

2) аудит облыстарының картасын бекітеді;

3) IAҚ жылдық аудиторлық жоспарын және ішкі аудит бағдарламасын бекітеді;

4) IAҚ қызметі туралы мерзімді (тоқсандық және жылдық) есептерді, IAҚ қызметінің басқа мәселелері бойынша ақпаратты, оның ішінде Директорлар кеңесінің, Аудит жөніндегі комитеттің IAҚБ-мен кездесулерінде (атқарушы орган мүшелерінің қатысуынысыз) бекітеді, сондай-ақ ішкі аудиттің ұйымдастыру тәуелсіздігінің жыл сайынғы растауын алып отырады;

5) Ишкі аудит қызметі қызметінің сапасын ішкі бағалау нәтижелері жөніндегі есепті бекітеді;

6) Атқарушы органнан және IАҚ-дан IАҚ-ның өз функциялары мен міндеттерін орындау қабілетіне әсер етуі мүмкін өкілеттіктерді шектеу немесе бюджеттік шектеулер туралы ақпаратты сұратады;

7) ішкі аудит қызметтерінің және жекелеген салалар бойынша сырттан тартылған жеткізушилдерін шақыру қажеттілігі туралы шешімді қабылдайды;

8) IАҚ жұмыс тәртібін, IАҚ өкілеттік мерзімін және сандық құрамын, IАҚ қызметкерлерінің өкілеттік мерзімін айқындайды, бұл ретте IАҚБ бойынша қатарынан екі мерзімнен аспайтын мерзімге;

9) IАҚ қызметкерлерін тағайындаиды, сондай-ақ олардың өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатады;

10) IАҚ қызметкерлерінің қызметінің өзекті көрсеткіштерін, еңбек ақы көлемі мен талаптарын және сыйлық ақы беруді бекітеді;

11) IАҚ қызметкерлерінің кәсіптік оқыту жоспарын бекітеді;

12) IАҚ-нің мақсаттары мен қызметтерін іске асыруды, сондай-ақ IАҚ қызметкерлерін аудит, ішкі бақылау және/немесе Қоғам қызметінің басқа мәселелері бойынша оқытуды қаржылық қамтамасыз етуге арналған IАҚ-нің бюджеттін (жеке және/немесе жалпы Қоғам бюджетінің аясында) бекітеді.

§ 3. IАҚ миссиясы мен мақсаттары

12 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

12. IАҚ миссиясы тәуекелге бағытталған тәсіл негізінде объективті ішкі аудиторлық тексерулер жүргізу, ұсынымдар беру және білім алмасу арқылы ұйымның құнын сақтау және көтеру болып табылады.

13-тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгертулер енгізілген (№8 хаттама)

13. IАҚ қызметінің негізгі мақсаты Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметін бақылауды жүзеге асыру және Директорлар кеңесіне Қоғамның қызметін жетілдіруге және Қоғамды басқару тиімділігін арттыруға бағытталған тәуелсіз қысынды кепілдіктер мен консультациялар беру, оның ішінде Директорлар кеңесі белгілеген және осы Ережеде белгіленген өкілеттіктерге сәйкес Қоғамдағы тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін бақылауды жүзеге асыру болып табылады.

14. IАҚ-і мынадай салаларда қысынды кепілдіктер ұсынады:

1) ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқару жүйелерінің тиімділігі;

2) Қоғамның ішкі саясаттарының, құжаттары мен процестерінің тиімділігі;

3) пайдаланылатын ақпараттық жүйелердің сенімділігі, қауіпсіздігі және сапасы.

15. IАҚ тәуелсіз бағалауды жүргізу, жүйелердің, үдерістер мен ақпараттың сенімділігі мен тиімділігі туралы тәуелсіз пікір білдіру мақсатында аудиторлық дәлелдердің объективті талдауын жүргізеді.

16. IАҚ оған жүктелген объективті және бейтарап пікірді қамтамасыз ету міндеттері мен функцияларын тиісті орындау мақсатында Атқарушы орган мүшелерінің

және басқа тұлғалардың әсерінен тәуелсіз болуы тиіс.

17-тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгертулер енгізілген (№8 хаттама)

17. Атқарушы орган мүшелері мен басқа тұлғалардың аудит қатысушыларын (субъектілерін), затын (объектілерін), көлемі мен мерзімін анықтау, аудиторлық жұмыстарды жоспарлау мен орындау, IАҚ-не өз қызметінің нәтижелері туралы есептерді ұсыну мен құру үдерісіне араласуына жол берілмейді.

18-тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

18. Өз функцияларын орындау процесінде тәуелсіздік пен объективтілік қағидаттарын сақтау мақсатында IАҚ қызметкерлері ішкі аудитті жүзеге асыру кезінде кейіннен тексерілуі (бағалануы) мүмкін қызметтің қандай да бір түрлеріне тартылмауы және/немесе олар аудитке тартылған кезең ішінде жүзеге асыратын процестердің (функциялардың) аудитімен айналыспауы тиіс. IАҚ бұрын консультациялық аудит орындалған салаларда кепілдік беру жөніндегі аудиторлық тапсырмаларды орындаі алады, мұндай кезде консультациялық аудиттің сипаты объективтілікке ықпал етпеуі тиіс, ал орындау үшін еңбек ресурстарын бөлу кезінде жеке объективтілікті қамтамасыз ету қарастырылады.

§ 4. IАҚ мақсаттары мен функциялары

19-тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

19. IАҚ-ның негізгі мақсаттары аудиторлық тапсырмалар мен консультациялар шеңберінде талдау және бағалау жүргізу болып табылады:

- 1) ішкі бақылау жүйесінің сенімділігі мен тиімділігі;
- 2) тәуекелдерді басқару жүйесінің сенімділігі мен тиімділігі;
- 3) стандартты емес және төтенше жағдайлар туындаған жағдайда Қоғам қызметінің үздіксіздігін қамтамасыз етуге және (немесе) қызметтің қалпына келтіруге бағытталған іс-қимыл жоспарына сәйкес стандартты емес және төтенше жағдайлар жағдайында қабылданған шараларды ескере отырып, деректер базасының тұтастығын бақылауды және оларды рұқсатсыз қол жеткізуден және (немесе) пайдаланудан қоргауды қоса алғанда, автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді пайдалануға ішкі бақылау жүйесінің жұмыс істеу сенімділігін арттыру;

4) бухгалтерлік есеп жүйесінің дұрыстығы, толықтығы, объективтілігі және қоғамның қаржылық есептілігі мен басқа да ақпаратының сенімділігі, сондай-ақ осындағы ақпаратты (жоспарлар мен есептілікті) ішкі және сыртқы пайдаланушыларға сәйкестендіру, өлшеу, жіктеу және ұсыну үшін пайдаланылатын ережелерді (қағидаттарды, әдістерді) бағалау;

5) ресурстарды пайдаланудың ұтымдылығы мен тиімділігі және мүліктің (активтердің) сақталуын қамтамасыз етудің қолданылатын әдістері (тәсілдері);

6) жасалатын операциялар мен мәмілелердің экономикалық орындылығы мен тиімділігі;

7) Қазақстан Республикасы заңнамасының, Қоғамның ішкі саясаттары мен өзге де құжаттарының талаптарын сақтау, сондай-ақ осы талаптарға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін құрылған және қолданылатын жүйелер мен рәсімдердің тиімділігі (комплаенс-бақылау);

- 8) Қоғам органдарының шешімдерін және уәкілетті (қадағалау) мемлекеттік

органдардың ұйғарымдарын (ұсыныстарын) орындау;

9) Қоғамның құрылымдық бөлімшелері жүзеге асыратын бизнес-ұдерістердің жеткіліктілігі және/немесе тиімділігі, Қоғамның стратегиялық мақсаттары шеңберінде олардың алдына қойылған міндеттерге қол жеткізу үшін шарапар;

10) корпоративтік басқару жүйесінің және оны жетілдіру процесінің тиімділігін арттыру, корпоративтік басқарудың қабылданған қағидаттарын, тиісті этикалық стандарттар мен күндылықтарды сақтау.

20 тамақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

20. IAҚ негізгі міндеттеріне сәйкес белгіленген тәртіппен мынадай функцияларды орындауды:

1) жыл сайын Қоғамның тәуекелдерін басқару және/немесе тәуекелдерді дербес бағалау жүйесінің деректері негізінде алдағы құнтізбелік жылға Қоғамның тәуекелдерін, стратегиялық міндеттерін ескере отырып, Қоғам қызметінің ішкі аудит басымдықтарын айқындастын жылдық аудиторлық жоспарды өзірлейді және Аудит жөніндегі комитет алдын ала қарастыруынан соң, Директорлар кеңесінің қарауына және бекітуіне ұсынады;

2) IAҚ негізгі міндеттеріне сәйкес аудиторлық тапсырмаларды орындауды;

3) есепті кезеңін (тоқсанның, жылдың) қорытындылары бойынша жүйелі түрде Директорлар кеңесінің қарауына және бекітуіне Аудит жөніндегі комитет алдын ала қараған IAҚ қызметі туралы есепті ұсынады;

4) Қоғамның Холдингтің, сыртқы аудитордың және белгіленген тәртіппен қабылданған өзге де тексеруші мемлекеттік органдардың ұсынымдарын/нұсқамаларын орындау мониторингін жүзеге асырады, сондай-ақ мерзімді есептер шеңберінде Директорлар кеңесіне түзету іс-шараларының орындалу барысы мен сапасы туралы ақпарат береді;

5) Қоғамның белгіленген тәртіппен берілген және қабылданған IAҚ ұсынымдарын орындау мониторингін жүзеге асырады, сондай-ақ мерзімді есептер шеңберінде Директорлар кеңесіне (қажет болған жағдайда Басқармамен бірлесіп) жүргізілген аудит нәтижелері бойынша және/немесе IAҚ ұсынымдары бойынша Басқарма бекіткен түзету іс-шараларының (ескерту іс-қимылдарының) орындалу барысы мен сапасы туралы ақпарат береді;

6) IAҚ құзыреті шегінде Холдингпен, сыртқы аудиторлармен және мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасайды, ал қажет болған жағдайда сыртқы аудиторлар, тәуелсіз бағалаушылар және/немесе консультанттар жүргізетін аудит, бағалау, талдау процестеріне қатысады;

7) ішкі және сыртқы тексерулердің нәтижелерін қорытады және талдайды, ішкі бақылау жүйесін бағалау мақсатында тексеру барысында анықталған Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің жұмысындағы бұзушылықтарды, қателер мен олқылықтарды жүйелейді;

8) алаяқтық жасау тәуекелдерін және Қоғамның алаяқтық тәуекелін қалай басқаратынына бағалау жүргізеді;

9) IAҚ құзыретіне кіretін мәселелер бойынша шағымдарды, хаттарды, өтініштерді қарайды;

10) өз құзыреті шегінде ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын қарауға

консультант ретінде (қажет болған жағдайда) олардың нормативтік актілердің талаптарына сәйкестігін, ішкі бақылаудың көзделген рәсімдерінің орындылығын, жеткіліктілігі мен тиімділігін бағалау үшін қатысады (консультациялық қызметтер IАҚ-ның басқарушылық шешімдерді қабылдауын қоспағанда, IАҚ тәуелсіздігі мен объективтілігін сақтай отырып көрсетіледі);

11) бақылау рәсімдерінің нәтижелері, ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару жүйелерінде анықталған проблемалар, анықталған бұзушылықтар, кемшіліктер туралы, анықталған бұзушылықтарды жою жөніндегі ішшаралар туралы деректерді қамтитын бірыңғай базаны және/немесе ақпараттық жүйені жүргізуі қамтамасыз етеді;

12) Атқарушы органға ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару процестерін жетілдіру мәселелері бойынша консультациялар береді. Консультациялық қызметтерді IАҚ IАҚ-ның басқарушылық шешімдерді қабылдауын қоспағанда, IАҚ тәуелсіздігі мен объективтілігін сақтай отырып, бақылау рәсімдерінің нәтижелері негізінде көрсетеді;

13) ерекше жағдайларда Аудит жөніндегі комитеттің және/немесе Директорлар кеңесінің және/немесе Холдингтің тапсырмасы бойынша Қоғам қызметінің жекелеген аспектілеріне тақырыптық ішкі аудитті жүзеге асырады, сондай-ақ қызметтік тексерулерге, арнайы тексерулерге қатысады;

14) Атқарушы орган мүшелері қызметінің негізгі көрсеткіштерінің нақты мәндерінің дұрыстығын раставиды;

15) IАҚ қызметкерлерін тұрақты кәсіптік оқыту және біліктілігін арттыру жөнінде шаралар қабылдайды;

16) Холдингтің стандарттары мен талаптарына сәйкес IАҚ қызметін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды өзірлейді;

17) бөлімшелердің тиісті есепті немесе сұратылатын ақпараттың (оның ішінде қаржы мониторингіне жататын ақпараттың), басшылыққа және басқа да мұдделі тараптарға беруінің дұрыстығын, толық ашылуын, объективтілігін, уақтылығын тексеру;

18) ішкі аудиттің халықаралық кәсіптік стандарттарына және Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарына сәйкес келетін бақылау ортасын бекітілген жоспарға сәйкес тұрақты аудиттердің жүргізу арқылы қалыптастыру;

19) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары тізілімін жүргізуі бақылау;

20) қаржылық тұрақтылық пен төлем қабілеттілігі, пруденциялық нормативтерді және сақталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттерді сақтау мәніне ұйым қызметін жүйелік талдау және бағалау;

21) қаржы құжаттарын, оның ішінде жиынтық балансты және өткен кезеңмен және жоспарланған қаржы көрсеткіштерімен салыстырғанда пайда мен шығындар туралы есепті, сондай-ақ қаржы құралдарын түрлері бойынша топтастыра отырып, баланстық және нарықтық құнын, кірістілігін және сатып алушын (сатудың) жалпы сомасын көрсете отырып, инвестициялар туралы есепті талдау;

22) IАҚ құзыреті шегінде өзге де функцияларды жүзеге асырады.

§ 5. IAҚ міндеттері

21-тармақтың 5) тармақшасына 30.09.2019 жылғы Директорлар кеңесінің шешімімен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

21. IAҚ:

- 1) IAҚ мақсаттary мен функцияларын уақтылы және тиісті деңгейде орындауға;
- 2) аудит жүргізілетін бизнес-процестер, жүйелер мен құжаттар туралы ақпаратты жинау, бағалау, талқылау және беру кезінде жұмысқа кәсіби көзқарас танытуға;
- 3) өткізілген аудит нәтижелері бойынша іс-шараларды (түзету қадамдарын) әзірлеуге Қоғам басшыларына жәрдемдесуге, сондай-ақ осы іс-шараларды орындауда прогресті қадағалауға;
- 4) ішкі аудитті жүзеге асыру және/немесе IAҚ қызметін қамтамасыз ету мәселелері бойынша Қоғам бөлімшелерімен өзара әрекеттесуге;
- 5) қажет болған жағдайда және/немесе мүмкін болған жағдайда күш-жігердің жұмсалудың қайталануын болдырмау мақсатында және аудитке жұмсалатын шығындарды азайту үшін өз қызметін Қоғамның сыртқы аудиторының және комплаенс-бақылаушының қызметімен үйлестіруге;
- 6) алайқытты тексеруге жәрдемдесуге және Директорлар кеңесін тергеу нәтижелері туралы хабардар етуге;
- 7) Аудит жөніндегі комитеттің және/немесе Директорлар кеңесінің және/немесе Холдингтің сұратуы, тапсырмасы бойынша басқа да тапсырмаларды орындауға және басқа жобаларға қатысуға;
- 8) Ишкі аудитті қамтамасыз ету және сапасын арттыру бағдарламасы шеңберінде кезеңдік өзін-өзі бағалауды жүргізуге міндетті.

22. IAҚ адалдық, объективтілік, құпиялыштық және кәсіби құзыреттілік қафидаттарына негізделе отырып, қызметті жүзеге асыруы тиіс.

IAҚ қызметкерлері өз жұмысында бейтарап болуы және қасақана әрекет етпеуі, мүдделер қақтығысына жол бермеуі тиіс.

23. IAҚ қызметкерлерінің өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау үшін қажетті (ұжымдық) білімі мен дағдылары болуы тиіс, соның ішінде алайқытқ тәуекелін және ұйымның осы тәуекелді қалай басқаратынын бағалау үшін жеткілікті білімі болуы тиіс, өзінің кәсіби білімін үнемі арттыруы тиіс.

24. IAҚ қызметін жоспарлаудың және есептілікті ұсынудың шарттары мен тәртібі осы Ережеде және Қоғамның Директорлар кеңесі бекітетін басқа да ішкі нормативтік құжаттарда белгіленеді.

§ 6. IAҚ құқықтары

25 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

25. IAҚ негізгі міндеттері мен функцияларын орындауды қамтамасыз ету үшін:

- 1) кез келген активтерге, барлық құжаттарға, бухгалтерлік жазбаларға және Қоғам қызметі туралы кез келген басқа ақпаратқа, оның ішінде құпия мәліметтерге кедергісіз және толық қол жеткізуға, сондай-ақ деректерді енгізу және түзету құқығынсыз, пассивті қарau режимінде ақпараттық деректер базасына, бағдарламалық қамтамасыз етуге кедергісіз және толық қол жеткізуға;
- 2) аудиторлық тапсырмаларды орындау барысында сұралатын кез келген

құжаттарды зерделеу мен бағалауға және осы құжаттарды және/немесе Аудит жөніндегі комитеттің, Директорлар кеңесінің мүшелеріне тиісті ақпаратты жіберуге;

3) материалдарды, оның ішінде Холдингтің, Директорлар кеңесінің, Аудит жөніндегі комитеттің және басқа комитеттердің қарауына шығарылатын құжаттардың жобасын сұратуға және алуға, сондай-ақ Қоғамның кез келген органының, комитеттерінің, құрылымдық бөлімшелерінің және жұмыс топтарының кез келген хаттамаларын, құжаттарын алуға;

4) мүмкін болған жағдайда қолда бар ресурстар және/немесе бюджет шеңберінде Холдингтің құрылымдық бөлімшелері және/немесе еншілес ұйымдары қызметкерлерінің қажетті көмегін алуға;

5) мемлекеттік, қадағалау және үәкілетті органдардың барлық есептерін, Қоғамның қызметін немесе активтерін бағалау бойынша сыртқы (тәуелсіз) аудит нәтижелері туралы есептерді (хатты, басшылыққа ұсынымдарды қоса алғанда), сондай-ақ Қоғамның ұсынымдарын орындау және тәуекелдерді басқару мониторингінің нәтижелері туралы есептерді алуға;

6) консультациялар жүргізу, IАК құзыретіне кіретін мәселелерді талқылау және/немесе шешу мақсатында Қоғам органдарының немесе олардың комитеттерінің мүшелеріне, Қоғамның кез келген құрылымдық бөлімшесінің қызметкеріне тікелей және кедергісіз қол жеткізуге, сондай-ақ Холдингтің ішкі аудиторларымен, Қоғамның сыртқы аудиторларымен еркін қарым-қатынас жасауға мүмкіндігі болуға;

7) қолданыстағы жүйелерді, процестерді, саясаттарды, құжаттарды, рәсімдерді, қызметті жүргізу әдістерін жақсарту жөніндегі кез келген ұсыныстарды, аудиторлық тапсырмаларды, жұмыстарды орындау үшін бөгде сарапшыларды тарту туралы ұсыныстарды Директорлар кеңесінің назарына жеткізуге, сондай-ақ ішкі аудитті жүргізуға қатысты кез келген мәселелер бойынша түсініктемелерді олардың қарауына шығаруға;

8) IАК алынған деректер, бағалар туралы баяндауға және осы ақпаратты аудит қатысуышыларына және/немесе Қоғам органдарына ашуға;

9) жүргізілген аудиторлық тапсырманың нәтижелері бойынша аудит қатысуышылары қарауы тиіс ұсыныстарды және/немесе ұсынымдарды өзірлеу;ге

10) IАК бюджетін қалыптастыруға және Аудит жөніндегі комитет пен Директорлар кеңесінің қарауына енгізуге;

11) Қоғамның IАК қызметі мәселелері бойынша бағдарламалар мен жобаларды дайындауға және іске асыруға қатысуға, сондай-ақ Қоғам қызметкерлерін оқыту және біліктілігін арттыру бағдарламаларына, ішкі аудиторларды сертификаттау бағдарламаларына қатысуға;

12) Қоғамның ұйымдық қызметіндегі, IАК штаттық санындағы, бизнес-процестердегі (операциялардағы, бағдарламалардағы, жоспарлардағы) және жүйелердегі, белгілі тәуекелдерде және/немесе қолданылатын бақылаулардағы елеулі өзгерістерге байланысты IАК жылдық аудиторлық жоспарына өзгерістер және/немесе толықтырулар енгізуді ұсынуға;

13) Директорлар кеңесіне IАК-ның сандық құрамын, өкілеттік мерзімін анықтау, IАК қызметкерлерін тағайындау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, IАК-ның жұмыс тәртібі, IАК қызметкерлерінің еңбегіне ақы төлеу мен сыйлықтақы беру мөлшері мен шарттары жөнінде ұсыныстарды енгізуге;

14) IАК құзыретіне кіретін мәселелер бойынша Директорлар кеңесінің және/немесе Аудит жөніндегі комитеттің отырысын шақыртуға бастамашылық жасауға;

15) Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның жарғысына және осы Ережеге қайшы келмейтін өзге де құқықтарды жузеге асыруға құқылы.

26. Егер IАК қызметкерлерінің жеке аудиторлық тапсырмаларды орындау үшін

жеткілікті (ұжымдық) білімі мен дағдылары болмаған жағдайда, IАҚ белгіленген тәртіппен консультанттарды тартуды және/немесе ішкі аудитке аутсорсингті (ко-корсингті) пайдалануды ұйымдастыруға құқылы.

27-тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгертулер енгізілген (№8 хаттама)

27. IАҚ Аудит жөніндегі комитетті және/немесе Директорлар кеңесін IАҚ қойылған міндеттерді тәуелсіз, объективті, тиімді, уақтылы және/немесе толық көлемде орындауға кедергі көлтіретін проблемалар, бұзушылықтар және/немесе шектеулер туралы, осындаи проблемаларды шешу және/немесе шектеулерді жою мақсатында жылдық аудиторлық жоспар туралы хабардар етеді.

28 тармақтың 2) тармақшасына Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілді (№8 хаттама)

28. Қоғамның еншілес ұйымдары қызметінің аудиті бөлігінде IАҚ (бар болса):

1) Қоғамның еншілес ұйымдарының ішкі аудит қызметтері қызметінің ішкі нормативтік құжаттары, жоспарлары және нәтижелері бойынша ақпарат, оның ішінде Қоғамның еншілес ұйымдарының сыртқы және ішкі аудит нәтижелері бар есептер, ұсыныстардың орындалу мониторингі және олардың қызметіндегі тәуекел оқығаларын басқару нәтижелері туралы есептер, сондай-ақ уәкілетті, қадағалау және мемлекеттік органдардың сыртқы тексеру актілерін алуға;

2) Аудит жөніндегі комитеттің, Директорлар кеңесінің, Холдингтің арнайы тапсырмалары және/немесе жоспарлы міндеттері болған кезде Қоғамның еншілес ұйымдарының ішкі аудит қызметтерінің және/немесе өзге де органдарының кез келген құжаттарын сұрауга, алуға және танысуға;

3) қажет болған жағдайда және ресурстар болған жағдайда Қоғамның өзге қызметкерлерімен бірлесіп Қоғамның еншілес ұйымдарының қызметін және/немесе құжаттарын бақылау тексерулеріне қатысуға уәкілетті.

§ 7. IАҚ жауапкершілігі, IАҚ қызметін шектеу және бағалау

29 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

29. IАҚ Директорлар кеңесі алдында:

1) осы Ережеге, Қоғамның өзге де ішкі құжаттарына сәйкес IАҚ міндеттері мен функцияларын кешіктіріп және сапасыз орындағаны үшін;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына, еңбек шарттары мен лауазымдық нұсқаулықтарына сәйкес өз міндеттерін орындағаны үшін жауапты болады.

30 тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

30. Директорлар кеңесінің шешімі бойынша жүктелген лауазымдық міндеттерді орындағаны немесе тиісінше орындағаны үшін IАҚ қызметкерлеріне Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі құжаттарында белгіленген талаптар мен тәртіпте тәртіптік жазалар қолданылады.

31 тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгертулер енгізілген (№8 хаттама)

31. IАҚ қызметкерлерінің материалдық жауапкершілігі, келтірілген зиянды немесе залалды өтеу тәртібі (ондай болған жағдайда) Қазақстан Республикасының

заңнамасына және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

32. IAҚ қызметкерлері осы Ережеге сәйкес IAҚ қызметімен байланысты емес Қоғамдағы функционалдық міндеттерді орындауы тиіс.

33. IAҚ қызметкерлері IAҚ қызметкерлерін бағалаудың әділдігіне зиян келтіруі немесе осындай залал келтіруші ретінде қабылдануы мүмкін қызметтің қандай да бір түріне қатыспауы тиіс.

34 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

34. IAҚ қызметкерлері қол қою құқығымен олардың мүшелері ретінде Қоғам құрайтын комитеттердің немесе өзге де жұмыс топтарының/комиссиялардың құрамына енгізілмеуі тиіс. Осы жұмыс топтарының/комиссияларының жұмысында IAҚ қызметкерлері (Аудит жөніндегі комитеттің/Директорлар кеңесінің келісімі бойынша) дауыс беру құқығының консультанттар (сарапшылар) ретінде ғана тартылуы мүмкін.

35 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

35. IAҚ қызметін бағалау IAҚ қызметінің ішкі аудитті айқындауға, Стандарттар мен Этика кодексіне сәйкестігін қамтамасыз ету мақсатында, сондай-ақ ішкі аудиттің тиімділігі мен нәтижелілігін айқындау және қызметті жетілдіру мүмкіндіктерін анықтау үшін жүзеге асырылады.

35-1 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен толықтырылған (№8 хаттама)

35-1. IAҚ қызметіне бағалау жүргізу тәртібі мен талаптары Стандарттардың талаптарын ескере отырып, ішкі нормативтік құжаттармен белгіленеді.

36 тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

36. IAҚ Директорлар кеңесіне бекітуге ұсынылатын өз қызметінің тиімділігі мен сапасын тұрақты (ішкі және сыртқы) бағалауды қамтамасыз етеді, бұл ретте:

1) ішкі бағалау (өзін-өзі бағалау) IAҚ тұрақты негізде (есепті жылдың қорытындысы бойынша) дербес жүргізіледі, оны директорлар Кеңесі IAҚ қызметінің нәтижелері туралы жылдық есеппен бір мезгілде бекітеді. Сыртқы бағалау жүргізу кезеңінде тиісті кезеңнің қорытындысы бойынша ішкі бағалау жүргізілмейді;

2) сыртқы бағалауды Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімімен белгіленген тәртіппен таңдалған сыртқы аудитор бес жылда кемінде бір рет жүргізеді, оның нәтижелері Директорлар кеңесінің қарауына ұсынылады.

§ 8. IAҚ жұмысын жоспарлау және есептері

37 тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

37. IAҚ жұмысын жоспарлау мыналар арқылы жүзеге асырылады

1) алдағы жылға арналған IAҚ жылдық аудиторлық жоспарын және ішкі аудит бағдарламасын жасау;

2) IAҚБ бекітетін әрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша аудиторлық

тапсырманы, аудиторлық бағдарламаны жасау.

38 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

38. Жыл сайын жоспарланатын жылдың алдындағы жылдың 1 желтоқсанынан кешіктірмей IАҚ атқарушы органы алдын ала қарағаннан кейін IАҚ-ның алдағы жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспарын Аудит жөніндегі комитеттің қарауына және Директорлар кеңесіне бекітуге ұсынады. IАҚ бекітілген жылдық аудиторлық жоспардың орындалуын және IАҚ қызметінің нәтижелері туралы мерзімді есептер шенберінде осы Ережеде белгіленген мерзімде оның орындалуы туралы есептілікті ұсынуды қамтамасыз етеді.

39 тармаққа Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгертулер енгізілген (№8 хаттама)

39. IАҚ жұмыстарының жылдық аудиторлық жоспары Аудит жөніндегі комитеттің және/немесе IАҚ бастамасы бойынша қажет болған жағдайда Директорлар кеңесінің шешімі бойынша өзгертуі және толықтырылуы мүмкін.

40 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

40. IАҚ жылдық аудиторлық жоспары және/немесе оған өзгерістер Директорлар кеңесі бекіткеннен кейін Атқарушы органның басшысына мәлімет және/немесе Қоғам қызметін жоспарлау үшін ұсынылуға тиіс.

41 тармаққа Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

41. IАҚ өз қызметінің нәтижелері бойынша мынадай есептерді қалыптастырады және ұсынады:

1) IАҚ қызметінің нәтижелері туралы, оның ішінде жылдық аудиторлық жұмыс жоспарын орындау жөніндегі мерзімдік (тоқсандық/жылдық) есептері;

2) IАҚ жылдық аудиторлық жұмыс жоспарына сәйкес немесе Директорлар кеңесінің, Аудит жөніндегі комитеттің немесе Холдингтің арнайы тапсырмасы бойынша орындалған әрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша есеп.

42. Әрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша есептер және мерзімді есептер ішкі аудитті ұйымдастыру мәселелерін реттейтін ішкі нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес жасалады.

43 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

43. Әрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша есептер аудит қатысушыларына және олардың қызметіне жетекшілік ететін Қоғам басшыларына ұсынылуға тиіс, кейін Басқарма хатшысына/корпоративтік хатшыға қарau үшін жіберіледі:

1) Атқарушы орган - аудит объектісінің басшысы қол қойғаннан кейін жақын арадағы отырыста;

2) Аудит жөніндегі комитет – Басқарманың таяу отырысында Атқарушы орган қарағаннан кейін 5 жұмыс күнінен кешіктірмей (егер Атқарушы орган IАҚ осындай есептерін уақытлы қарамаған жағдайда, онда IАҚ басшысы есептерді Аудит жөніндегі комитеттің қарауына Атқарушы органның шешімінсіз шығарады).

44 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

44. Эрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша IАҚ есебінің негізінде аудиторлық есептің жобасын алған сэттөн бастап 3 жұмыс күні ішінде аудит объектісі IАҚ берген ұсынымдарды орындау бойынша іс-шараларды, орындау мерзімдерін, жауапты орындаушылар мен нысандарын көрсете отырып түзету/ескерту іс-қимылдарының жоспарын әзірлейді. Түзету/ескерту іс-қимылдарының келісілген жоспарларын аудит объектісінің басшылығы әрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша IАҚ-ны шығара отырып, Қоғамның атқарушы органының/Директорлар кеңесінің бекітуіне шығарылуы тиіс.

44-1 - 44-3 тармақтар Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен толықтырылды (№8 хаттама)

44-1. Аудит объектісі қызметкерлерінің заңсыз іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) жағдайын көрсететін әрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша есептер Аудит жөніндегі комитетке және Директорлар кеңесіне олар жүргізілгеннен кейін дереу ұсынылуы тиіс.

44-2. Ишкі бақылау, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқару және AT/AҚ аудиті жүйелерінің тиімділігін бағалау жөніндегі есептер Аудит жөніндегі комитет алдын ала мақұлдағаннан кейін Директорлар кеңесіне бекітуге ұсынылады.

44-3. Аудит жөніндегі комитет алдын ала мақұлдағаннан кейін Директорлар кеңесі бекітетін ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару, AT/AҚ корпоративтік басқару және аудиті жүйелерінің тиімділігін бағалау нәтижелері бойынша түзету/ескерту іс-қимылдарының жоспарларын қоспағанда, аудиторлық тапсырмалардың нәтижелері бойынша түзету/ескерту іс-қимылдарының жоспарларын Атқарушы орган бекітеді және орындалуын бақылайды.

45 тармаққа Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгертулер енгізілген (№8 хаттама)

45. Аудитке қатысушылар IАҚ-ның анықтаулары/ұсынымдары бойынша орындалған іс-шаралар және/немесе IАҚ-ның нақты тұжырымдарына/ұсынымдарына қатысты аудитке қатысушылар аяқтау нысандары мен мерзімдерін көрсете отырып қабылдайтын түзету/алдын алу іс-қимылдарының жоспарлары туралы мәліметтерді қамтитын IАҚ есебін ұсынуы тиіс.

46 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

46. IАҚ қызметінің нәтижелері туралы мерзімді есептер Аудит жөніндегі комитеттің қарауы үшін корпоративтік хатшыға ұсынылады, кейіннен Директорлар кеңесі мынадай мерзімде бекітеді:

- 1) тоқсандық - есепті тоқсаннан кейінгі айдың 20-на дейін;
- 2) жылдық – есепті жылдан кейінгі айдың екінші айдың 15-не дейін.

Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 30 қыркүйектегі шешімімен (№8 хаттама) 47-тармаққа өзгерістер мен толықтырулар енгізілген

47. IАҚ-ның мерзімдік есебін Аудит жөніндегі комитет алдын ала мақұлдан, Директорлар кеңесі бекіткен жағдайда, осындай қорытындылар және/немесе ұсынымдар бойынша Қоғамының аудитке тиісті тексерілген қатысушылардың қызметіне жетекшілік ететін басшылары жүргізілген аудит нәтижелері бойынша (есепті Директорлар кеңесіне ұсынғанға дейін әзірленбеген жағдайда) іс-шараларды (түзету іс-

қимылдарын) өзірлеу және орындауды қамтамасыз етулері қажет.

Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 30 қыркүйектегі шешімімен (№8 хаттама) 48-тармақта өзгерістер мен толықтырулар енгізілген

48. IAҚ жүргізілген аудиттердің (IAҚ, Холдинг, сыртқы аудит және мемлекеттік органдар) нәтижелері бойынша тиісті іс-шараларды (түзету іс-кимылдарын) жүзеге асыру мониторингін жүргізуі тиіс және тоқсан сайын IAҚ қызметінің нәтижелері туралы кезеңдік есептер шығарылғанға дейін Аудит жөніндегі комитетке ұсынымдардың орындалу мониторингі бойынша есепті Атқарушы органға мәлімет үшін ұсынуы тиіс, өйткені бұл есеп Аудит жөніндегі комитетке және Директорлар кеңесіне ұсынылатын мерзімді есептердің бөлігі болып табылады.

§ 9. IAҚ-ның органдармен, комитеттермен және бөлімшелермен өзара іс-қимылы

49. IAҚБ Аудит жөніндегі Комитетпен және Директорлар кеңесімен қарым-қатынасты қолдан, тікелей өзара іс-қимыл жасауы тиіс.

49-1-тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен толықтырылған (№8 хаттама)

49-1.IAҚ-ның Атқарушы органмен өзара қарым-қатынасы тәуелсіздік қағидатын негізге ала отырып құрылуы тиіс, өйткені IAҚ-ның ұйымдастыруышылық және функционалдық тәуелсіздік деңгейі IAҚ қызметкерлерінің объективтілігіне тікелей әсер етеді.

50 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндалған

50. Атқарушы орган:

1) Қоғамда ішкі аудиттің тиімді ортасын құруға ықпал етуі, IAҚ оның миссиясын, мақсаттарын, функциялары мен міндеттерін орындауы, IAҚ құқықтарын іске асыруда жәрдем көрсетуі;

2) Директорлар кеңесінің шешімі бойынша белгіленген тәртіппен ішкі аудит саласында аутсорсингті (ко-сорсингті) пайдалануды қамтамасыз етуі;

3) жүргізілген аудит нәтижелері бойынша түзету/алдын алу іс-әрекеттері жоспарларының орындалуы туралы есептілікті уақтылы өзірлеуді, бекітуді, бақылауды және ұсынуды, оның ішінде IAҚ ұсынымдарын орындағаны немесе уақтылы орындағаны үшін аудит процесіне қатысушылардың дербес жауапкершілігін айқындау арқылы қамтамасыз етуі;

4) Директорлар Кеңесі бекіткен, Аудит жөніндегі комитет алдын ала макулдаған бейінді бағдарламалар мен сертификаттау, іссапарлар бойынша IAҚ қызметкерлерін оқытуға байланысты шығындарды Қоғам бюджетіне енгізуі қамтамасыз етуі;

5) IAҚ әкімшілік (ұйымдастыруышылық-техникалық) қамтамасыз етуі жүзеге асыруы тиіс.

51. IAҚ-ның Қоғам бөлімшелерімен өзара іс-қимылы іскерлік және сенімді ынтымақтастық, өзара сытайылық және жұмыста әдептілік негізінде құрылады.

52. Қоғам бөлімшелерінің қызметкерлері IAҚ басқаларымен қоса, төмендегілерде көрініс табатын, онымен өз мақсаттарын, функцияларын, міндеттері мен құқықтарын жүзеге асыруға:

1) аудиторлық тексерулерді, IAҚ міндеттері мен функцияларын жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттар мен барлық ақпаратты жедел ұсынуға;

2) аудит және консультациялар барысында анықталған фактілер мен олардың себептерін объективті және жедел талқылауға;

3) туындайтын мәселелер мен проблемаларды бірлесіп шешуге;

4) олардың қызметінің жекелеген аспектілері және IAQ мәселелері бойынша түзету/алдын алу іс-кимылдарының жазбаша түсініктемелерін және/немесе жоспарларын ұсынуға жәрдемдесуге міндетті.

53. Негізгі міндеттері тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік даму болып табылатын Қоғамның бөлімшелері IAQ-ны есепті айда іске асырылған тәуекелдер туралы, есепті айдың күмәнді сипаттағы операциялары немесе мәмілелері туралы, жүргізілген тексерулер, корпоративтік оқиғалар және корпоративтік дамудың өзге де мәселелері туралы хабардар етуге міндетті.

§ 10. Қорытынды ережелер

54. Осы Ережеге өзгерістер мен толықтырулар IAQB және/немесе Аудит жөніндегі комитеттің және/немесе Холдингтің бастамасы бойынша Директорлар кеңесінің шешімімен енгізілуі мүмкін.

55 тармақта Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

55. Қоғамда ішкі аудитті жүзеге асырудың өзге де егжей-тегжейлі шарттары мен тәртібі (IAQ құжаттарының стандартты рәсімдері, әдістемелері мен нысандары) Директорлар кеңесі бекітетін ішкі аудитті үйымдастыру жөніндегі тиісті қағидалармен айқындалады.

1-қосымша Ішкі аудит қызметі басшысының лауазымдық нұсқаулығы

§ 1. Жалпы ережелер

1. Осы «KazakhExport» ЭСК» АҚ (бұдан әрі – Қоғам) Ішкі аудит қызметі басшысының лауазымдық нұсқаулығы Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның Жарғысына, Ішкі аудит қызметі туралы ережеге және Қоғамның өзге де ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

2 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндап

2. Ішкі аудит қызметінің басшысы (бұдан әрі – IАҚБ) Аудит жөніндегі комитеттің ұсынымы (ұсынысы) бойынша Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімімен лауазымға тағайындалады (конкурстық іріктеу, Холдингте тестілеу еткізу немесе Холдинг тобының ішінде тең бағалы позиция бойынша ауыстыру негізінде) және мерзімінен бұрын қызметтен босатылады.

3 тармаққа Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

3. Өзінің кәсіби қызметінде IАҚБ Қазақстан Республикасының заңнамасын, IАҚ туралы ережені, Қоғамның өзге де ішкі құжаттарын, лауазымдық нұсқаулықты және ішкі аудиттің кәсіби тәжірибесінің халықаралық негіздерін (бұдан әрі – IАКТХН) басшылыққа алуды тиіс.

§ 2. Біліктілік талаптар

4 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндап

4. IАҚБ:

1) бухгалтерлік есеп және аудит, және/немесе қаржы, және/немесе экономика, және/немесе құқық саласында жоғары кәсіптік білімі;

2) (ішкі) аудит және/немесе бақылау және/немесе қаржы саласында, кемінде, бес жыл, оның ішінде квазимемлекеттік сектор субъектілері және/немесе лицензияланған қаржы ұйымдары болып табылатын ұйымдарда не Қазақстан Республикасының мемлекеттік бақылау немесе қадағалау органдарында кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі болуды тиіс;

3) бақылау немесе қаржы саласында басқарушы лауазымдағы жұмыс тәжірибесі - кемінде бес жыл болуды;

4) IАКТХН, халықаралық қаржылық есептілік стандарттары, корпоративтік басқару негіздері, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау туралы білімі болуды;

5) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, оның ішінде аудиторлық қызмет, бухгалтерлік есеп, салық салу, акционерлік қоғамдар, еңбек, мемлекеттік мүлік, индустримальық-инновациялық қызмет және қаржы мәселелері бойынша білімі болуды;

6) мемлекеттік тілді және ағылшын тілін (жақсырақ) білуі тиіс;

7) Ішкі аудиторлар институтының мынадай сертификаттарының бірі: CIA (Certified Internal Auditor); QIAL (Qualification in Internal Audit Leadership), CCSA (Certification in Control Self-Assessment), CFSA (Certified Financial Services Auditor), CGAP (Certified Government Auditing Professional), CRMA (Certification in Risk Management Assurance) немесе мемлекеттік аудиторлардың біліктілігі, немесе, кем

дегенде, IAP (Internal Audit Practitioner) немесе Dipcpia (Сертификатталған қаржы менеджерлері институты (Ұлыбритания) шығарған) болуы;

8) мынадай сертификаттардың бірі: ACCA (Association of Certified Chartered Accountants), Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көсіби бухгалтердің сертификаты, DipIFR (Diploma in International Financial Reporting), CIPA (Certified International Professional Accountant); CISA (Certified information systems auditor), CISM (Certified information security manager), ITIL (Diploma in International Financial Reporting), CIPA (Certified International Professional Accountant); (information technology infrastructure library) немесе басқа ұқсас халықаралық танылған сертификаты болуы тиіс.

5. IAҚБ лауазымына:

1) соңғы үш жыл ішінде Қоғамның және/немесе оның еншілес ұйымының құрылымдық бөлімшесінің басшысы және/немесе басшы қызметкери болып табылған тұлғаларды;

2) экономикалық қызмет саласында жасалған қылмыстар үшін, сыйбайлар жемқорлық және мемлекеттік қызмет немесе мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де қылмыстар, конституциялық құрылыш негіздеріне және мемлекеттің қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар үшін заңдарда белгіленген тәртіппен алынбаған немесе өтелмеген сottылығы бар адамдарды тағайындауға тыйым салынады.

§ 3. Лауазымдық міндеттері

6 тармаққа Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

6. IAҚБ келесі функцияларды атқарады:

- 1) IAҚ қызметіне басшылықты жүзеге асыру;
- 2) IAҚ жұмысын ұйымдастыруды, сондай-ақ IAҚ туралы ережеге сәйкес IAҚ жүктелген міндеттер мен функцияларды орындауды қамтамасыз ету;
- 3) Ішкі аудит және/немесе IAҚ қызметі мәселелері бойынша ішкі құжаттарды өзірлеуді қамтамасыз ету, сондай-ақ оларды мерзімді талдау және жаңарту;
- 4) IAҚ мақсаттары мен функцияларының өзектілігіне оның мақсаттарына қол жеткізу үшін мерзімді бағалауды жүзеге асыру;
- 5) IAҚ қызметіне тән тәуекелдерді бағалау және оларды басқару;
- 6) IAҚ қызметінде Қоғамның Директорлар кеңесі бекіткен ішкі аудиттің бірыңғай базалық қағидаттары мен ресімдерін қолдануды қамтамасыз ету;
- 7) IAKTXH-ның сақталуын қамтамасыз ету;
- 8) IAҚ жұмысында тиісті құпиялылық деңгейін қамтамасыз ету;
- 9) IAҚ қызметін ішкі аудитті жүргізудің белгіленген тәртібіне сәйкес жоспарлау және IAҚ жылдық аудиторлық жоспарының орындалуын бақылау;
- 10) ішкі аудитті жүргізудің белгіленген тәртібіне және Ережеге сәйкес Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің және/немесе бизнес-процестерінің жоспарлы және жоспардан тыс ішкі аудиттің жүзеге асыруды ұйымдастыру, қатысу және бақылау;
- 11) аудиторлық тапсырмаларды орындауға қатысатын және жауапты IAҚ жұмыс көлемін және қызметкерлерін айқындау;
- 12) аудиторлық тапсырмаларды өзірлеуді және бекітуді қамтамасыз ету;
- 13) аудиторлық табуларды тиісті құжаттандыруды қамтамасыз етуді, тексеру нәтижелері бойынша қорытындыларды ресімдеуді, тексеру барысында анықталған барлық елеулі фактілер мен кемшіліктерді көрсетуді, негізделген ұсынымдарды өзірлеуді бақылау;

- 14) Қоғам қызметінің барлық аспектілері бойынша ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару жүйелерінің тиімділігін бағалауды жүзеге асыру;
- 15) аудиторлық тапсырмаларды ұйымдастырумен, өткізумен және нәтижелерімен байланысты мәселелер бойынша Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің басшылығымен және Атқарушы органдың өзара іс-қимыл жасау;
- 16) Қоғамның қаржылық есептілігінің аудиті бойынша сыртқы аудиторлар есебінің жобаларын қарауға қатысу;
- 17) Қоғамның құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің ішкі және сыртқы аудит нәтижелері бойынша ұсынымдарды, талаптарды орындау мақсатында Қоғам жоспарлаған және/немесе жүзеге асыратын іс-шаралардың, сондай-ақ басқа да қадағалау органдары тарарапынан тексерулердің мониторингі;
- 18) Аудит жөніндегі комитетке, Қоғамның Директорлар кеңесіне есептер мен өзге де ақпаратты ұсынуды қамтамасыз ету;
- 19) мұдделер қақтығысының туындауына жол бермеу, сондай-ақ жұмыс тәжірибесімен алмасуды қамтамасыз ету мақсатында IАК қызметкерлерінің міндеттерін ротациялаудың орындылығына қарай жүргізу;
- 20) IАК қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін арттыру жөнінде шаралар қабылдау;
- 21) IАК қызметінің тиімділігіне ішкі және сыртқы бағалау жүргізуі қамтамасыз ету;
- 22) IАК құзыретіне кіретін мәселелер бойынша Аудит жөніндегі комитеттің, Директорлар кеңесінің мүшелерімен, сыртқы аудиторлармен консультацияларға, талқылауларға, сондай-ақ Директорлар кеңесінің және/немесе Аудит жөніндегі комитеттің отырысын шақыруға бастамашылық жасау;
- 23) IАК-ның сандық құрамын анықтау, IАК қызметкерлерін тағайындау/ауыстыру және өкілеттік мерзімін анықтау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, IАК-ның жұмыс шарттары мен тәртібі, IАК қызметкерлеріне еңбекақы төлеу, сыйлықақы беру және өтемақы төлеу мөлшері мен шарттары, IАК-ның ұйымдық-техникалық қамтамасыз ету жөнінде Аудит жөніндегі комитетке, Директорлар кеңесіне ұсыныстар енгізу;
- 24) Ишкі аудит, сондай-ақ корпоративтік басқару процестерін жетілдіру, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау мәселелері бойынша кеңес беру, ұсынылған консультациялық қызметтер негізінде қабылданған басқарушылық шешімдер үшін жауапкершілік IАК-ның қабылдануын болдырмайтын консультациялық қызметтер;
- 25) IАК құзыреті шегінде олар бойынша тиісті түсініктемелер әзірлей отырып, заңды және жеке тұлғалардың, мемлекеттік органдардың хаттары мен басқа да өтініштерін қарауды қамтамасыз ету;
- 26) IАК туралы Ережеде белгіленген тәртіппен қызметтік тергеулерге қатысу, арналы тексерулер жүргізу;
- 27) жаңа өнімдерді немесе қызметтерді енгізу және осыған байланысты Қоғамның қосымша тәуекелдерін бағалау туралы мәселелерді талқылауға қатысу
- 28) ішкі аудит және тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша халықаралық тәжірибелі, сондай-ақ заңнамалық, реттеуші, талдамалық құжаттарды, қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарындағы өзгерістерді зерделеу арқылы біліктілікті арттыру;
- 29) IАК құзыретіне кіретін барлық мәселелер бойынша шешімдер қабылдау және IАК-ға Аудит жөніндегі комитет және/немесе Қоғамның директорлар Кеңесі жүктеген өзге де міндеттерді орындау.

§ 4. Құқықтары мен өкілеттіктері

7. IAҚБ келесі құқықтар мен өкілеттіктерге ие:

- 1) IAҚ құзыретіне кіретін мәселелер бойынша Директорлар кеңесінің және/немесе Аудит жөніндегі комитеттің отырысын шақыруға бастамашылық жасау;
- 2) Директорлар кеңесінің мүшелерімен, Атқарушы органның мүшелерімен, Қоғамның өзге қызметкерлерімен және сыртқы аудиторлармен, Қоғамның консультанттарымен тікелей және өз бастamasы бойынша коммуникация;
- 3) IAҚ жұмысын жетілдіру, жұмыс әдістерін жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу;
- 4) Қоғамның Директорлар кеңесіне IAҚ-ның сандық құрамын, өкілеттік мерзімін анықтау, IAҚ қызметкерлерін тағайындау/ауыстыру, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, IAҚ қызметкерлерін көтермелеге және оларға жаза қолдану, IAҚ-ның жұмыс тәртібі, IAҚ қызметкерлеріне еңбекақы төлеу, сыйлықақы беру және өтемақы төлеу мөлшері мен шарттары, IAҚ-ның ұйымдық-техникалық қамтамасыз ету туралы ұсыныстар енгізу;
- 5) тексерілетін құрылымдық бөлімшениң қызметіне байланысты, оның ішінде коммерциялық немесе өзге де құпияны қамтитын немесе құпиялылық режимі бар барлық қажетті құжаттарға қол жеткізу;
- 6) IAҚ құзыретіне жататын міндеттерді қою, жауапты қызметкерлерді анықтау және IAҚ қызметкерлерінің қойылған міндеттерді орындауын талап ету;
- 7) IAҚ обьективтілік пен тәуелсіздік қағидаттарын бұзу қаупі болған жағдайда, олар Қазақстан Республикасының заңнамасына немесе Қоғамның ішкі саясатына сәйкес келмеген жағдайда дәлелді бас тарту және/немесе қарастырылып отырган мәселелерді заңды түрде шешу туралы ұсыныстар жасай отырып, ішкі және басқа да құжаттарды қараудан, келісуден бас тарту;
- 8) Заңға қайшы немесе Этика кодексімен, Қоғамның ішкі актілерін және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзатын, жалпы қабылданған этика нормаларымен үйлесімсіз құқыққа қарсы әрекеттер жасаудан немесе қылыштардан бас тарту;
- 9) ішкі аудит және/немесе IAҚ қызметі мәселелері бойынша Директорлар кеңесі мен Аудит жөніндегі комитет бекітүге жататын ішкі құжаттарға жатпайтын ішкі құжаттарды бекіту;
- 10) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген өзге де құқықтар.

§ 5. Жауапкершілік

8. IAҚБ келесілерге жауапты:

- 1) осы лауазымдық нұсқаулықпен және еңбек шартымен қарастырылған өз міндеттерін адал орындау;
- 2) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, IAҚ және оның қызметкерлерінің қызметін реттеуші Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарын орындау;
- 3) IAКТХН қағидаттары мен талаптарын сақтау;
- 4) аудиторлық тапсырмаларды сапалы орындау және консультациялық қызметтерді ұсыну, сондай-ақ Холдингтің, Директорлар кеңесінің, Комитеттің және/немесе IAҚБ-ның жеке тапсырмаларын толық көлемде және белгіленген мерзімде орындау;
- 5) ішкі аудиторлардың этика кодексіне және IAҚ қызметіне ықпал ететін, аудит жүргізу кезеңінде орын алған ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарына сәйкесіздік (бар болса) және оның салдарлары туралы уақтылы ақпараттандыру;

- 6) жұмыста тиісті құпиялықты және банктік, қызметтік және/немесе коммерциялық құпияны сақтауды қамтамасыз ету;
- 7) Қоғамға материалдық немесе өзге де залал келтіру;
- 8) енбек тәртібін сақтау.

§ 6. Өзара алмастыру

9. IAҚБ және IAҚ қызметкерінің біреуі науқастану, іссапарда немесе демалыста болу себептері, сондай-ақ өзге де себептер бойынша уақытша болмау кезінде қызметтік міндеттерін өзара алмастыру қағидаты бойынша жүзеге асырады.

2-қосымша. Бас аудитордың лауазымдық нұсқаулығы

§ 1. Жалпы ережелер

1. «KazakhExport « ЭСК» АҚ (бұдан әрі – Қоғам) Ішкі аудит қызметінің Бас аудиторының осы лауазымдық нұсқаулығы Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғам жарғысына, Ішкі аудит қызметі туралы ережеге және Қоғамның өзге де ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 30 қыркүйектегі шешімімен 2-тармаққа өзгерістер мен толықтырулар енгізілді (№8 хаттама).

2. Ішкі аудит қызметінің Бас аудиторы (бұдан әрі – Бас аудитор) Аудит жөніндегі комитеттің (бұдан әрі – Комитет) ұсынысы (ұсынымы) бойынша Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімімен лауазымға (конкурстық іріктеудің, тестілеу өткізу дің негізінде) тағайындалады және лауазымнан мерзімінен бұрын босатылады.

Бас аудитор IАҚ басшысына (бұдан әрі – IАҚБ), Аудит жөніндегі комитетке және Қоғамның Директорлар кеңесіне тікелей бағынады.

3 тармаққа Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

3. Өзінің кәсіби қызметінде Бас аудитор Қазақстан Республикасының заңнамасын, еңбек шартын, IАҚ туралы ережені, Қоғамның басқа ішкі құжаттарын, осы лауазымдық нұсқаулықты және ішкі аудиттің кәсіби практикасының халықаралық негіздерін (бұдан әрі - IАКПХН) басшылыққа алуы тиіс.

§ 2. Біліктілік талаптар

4 тармақ Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен бекітілген (№8 хаттама) жаңа редакцияда баяндаплан

4. Бас аудитордың:

1) бухгалтерлік есеп және аудит, және/немесе қаржы және/немесе экономика, және/немесе ақпараттық технологиялар/ақпараттық қауіпсіздік, және/немесе құқық саласында жоғары білімі;

2) аудит, және/немесе бақылау, және/немесе бухгалтерлік есеп, және/немесе қаржы, және/немесе ақпараттық технологиялар/ақпараттық қауіпсіздік немесе ақпараттық технологиялар аудиті, ақпараттық қауіпсіздік және/немесе құқық саласындағы жұмыс тәжірибесі – кемінде үш жыл болуы;

3) IАКТХН, қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарын, корпоративтік басқару, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау негіздерін, және/немесе AT/ИК СОВІТ (Control Objectives for Information and related Technology) халықаралық басқару стандарттарын білуі тиіс;

4) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, оның ішінде аудиторлық қызмет, акционерлік қоғамдар, бухгалтерлік есеп және салық салу мәселелері бойынша білімі;

5) ішкі аудит, және/немесе есеп және қаржылық менеджмент, және/немесе AT/АҚ саласында сертификаттың және/немесе біліктілігінің болуы;

6) мемлекеттік тілді және ағылшын тілін (жақсырақ) білуі тиіс.

5. Бас аудитор лауазымына:

1) соңғы үш жыл ішінде Қоғамның және/немесе оның еншілес ұйымының құрылымдық бөлімшесінің басшысы және/немесе басшы қызметкері болып табылған тұлғаларды;

2) экономикалық қызмет саласында жасалған қылмыстар үшін, сыйбайлас жемқорлық және мемлекеттік қызмет немесе мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де қылмыстар, конституциялық құрылыш негіздеріне және мемлекеттің қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар үшін заңдарда белгіленген тәртіпен алынбаган немесе өтелмеген соттылығы бар адамдарды тағайындауға тыйым салынады.

§ 3. Лауазымдық міндеттері

6 тармаққа Директорлар кеңесінің 30.09.2019 жылғы шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (№8 хаттама)

6. Бас аудитор мынадай функцияларды атқарады:

1) IАҚ жұмысына, сондай-ақ IАҚ туралы ережеге сәйкес IАҚ жүктелген міндеттер мен функцияларды орындауға қатысу;

2) Ішкі аудит мәселелерін реттейтін Қоғамның ішкі құжаттарын өзірлеуге қатысу, сондай-ақ оларды мерзімді жаңарту;

3) IАҚ қызметінде Қоғамның Директорлар кеңесі бекіткен (ұсынған) ішкі аудиттің бірыңғай базалық қафидаттары мен рәсімдерін қолдану;

4) IАКТХН сақтау;

5) жұмыстағы жасырындық пен құпиялылықтың тиісті деңгейін қамтамасыз ету;

6) IАҚ қызметіне тән тәуекелдерді басқару жөніндегі ұсыныстарды анықтау, бағалау және IАҚБ-ның қарауына ұсыну;

7) IАҚ қызметін ішкі аудитті жүргізуің белгіленген тәртібіне сәйкес жоспарлауға қатысу және IАҚ жылдық аудиторлық жоспарын орындауға қатысу;

8) аудиторлық тапсырмалар мен бағдарламаларды өзірлеу;

9) ішкі аудитті жүргізуің белгіленген тәртібіне және IАҚ туралы Ережеге сәйкес Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің және/немесе бизнес-процестерінің жоспарлы және жоспардан тыс ішкі аудитін жүзеге асыруға қатысу;

10) ішкі аудит нәтижелері бойынша есепті (анықтаманы) дайындау үшін жиынтық ақпаратты талдау;

11) ұрлау мен теріс пайдалану салдарынан күмәнді мәмілелер, сондай-ақ Қоғамға келтірілген шығындар туралы келіп түсетін ақпаратты талдау;

12) аудиторлық табуларды тиісінше құжаттандыруды қамтамасыз ету, тексеру нәтижелері бойынша корытындыларды ресімдеу, тексеру барысында анықталған барлық елеулі фактілер мен кемшіліктерді көрсету, негізделген ұсынымдар өзірлеу;

13) Қоғам қызметінің барлық аспектілері бойынша ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару жүйелерінің тиімділігін бағалауды жүзеге асыру;

14) Қоғамның қаржылық есептілігінің аудиті бойынша сыртқы аудиторлар есебінің жобаларын қарауға қатысу;

15) Қоғамның құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің ішкі және сыртқы аудит нәтижелері бойынша ұсынымдарды, талаптарды орындау мақсатында Қоғам жоспарлаған және/немесе жүзеге асыратын іс-шаралардың, сондай-ақ басқа да қадағалау органдары тараپынан тексерулердің мониторингі;

16) Аудит жөніндегі комитетке, Директорлар кеңесіне ұсыну үшін ақпарат дайындау;

17) IАҚБ-ның қызметкердің тиімділік карталарын (қызмет көрсеткіштерін) сапалы және уақтылы дайындауды және ұсынуды қамтамасыз ету;

18) ішкі аудит, сондай-ақ корпоративтік басқару процестерін жетілдіру, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау мәселелері бойынша кеңес беру, ұсынылған консультациялық қызметтер негізінде қабылданған басқарушылық шешімдер үшін жауапкершілік ІАҚ-ның қабылдануын болдырмайтын консультациялық қызметтер;

19) ІАҚ туралы Ережеде белгіленген тәртіппен қызметтік тергеулөрдеге қатысу, арналы тексерулер жүргізу;

20) өзінің лауазымдық міндеттерін тиімді орындау үшін, оның ішінде ішкі аудит және тәуекелдерді басқару мәселелері жөніндегі халықаралық тәжірибелі, сондай-ақ заңнамалық, реттеуші, талдау құжаттарын, қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарындағы өзгерістерді зерделеу жолымен өзінің кәсіби деңгейі мен біліктілігін арттыру және Қоғамның ішкі рәсімдері мен құжаттарына өзгерістер енгізу жөнінде тиісті ұсыныстар енгізу;

21) ІАҚ қызметін сипаттау бөлігінде әдіснамалық сипаттағы ішкі құжаттарды өзірлеу және келісуге қатысу және оларды ІАҚ қызметіне іс жүзінде енгізу;

22) аудит жүргізу үшін сауалнамалар, аудит тестілерін, басқа да материалдарды, сондай-ақ функционалдық міндеттерді іске асыру барысында ІАҚ қызметін сипаттайтын ішкі нормативтік құжаттарды өзірлеу;

23) лауазымдық міндеттеріне сәйкес ІАҚБ тапсырмасы бойынша өзге де міндеттерді орындау.

§ 4. Құқықтары мен өкілеттіктері

7. Бас аудитордың тәмендегідей құқықтары мен өкілеттіктері бар:

1) ІАҚ жұмысын жетілдіру, жұмыс әдістерін жақсарту бойынша ұсыныстарды ІАҚБ қарауына енгізу;

2) ІАҚ объективтілік мен тәуелсіздік қағидаттарын бұзы қаупі болған жағдайда, олар Қазақстан Республикасының заңнамасына немесе Қоғамның ішкі саясатына сәйкес келмеген жағдайда дәлелді бас тарту және/немесе қарастырылып отырған мәселелерді заңды түрде шешу туралы ұсыныстар жасай отырып, ішкі және басқа да құжаттарды қараудан, келісуден бас тарту;

3) Заңға қайшы немесе Этика кодексімен, Қоғамның ішкі актілерін және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзатын, жалпы қабылданған этика нормаларымен үйлесімсіз құқыққа қарсы әрекеттер жасаудан немесе қылыштардан бас тарту;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген өзге де құқықтар.

8. Аудитор аудиторлық тапсырманы жүзеге асыру шенберінде құқылы:

1) Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінен қажетті, оның ішінде коммерциялық және басқа құпияны қамтитын немесе құпиялық режиміндегі ақпаратты талап ету және алуға;

2) құндылықтардың, қатаң есептілік бланкілерінің, қоймадағы материалдардың, негізгі құралдар мен Қоғамның басқа активтерінің тексеруге мен қарауға;

3) Қоғаммен берілген қарызды қамтамасыз етуге қабылданған, оның ішінде ондай орындарға бару жолымен мүліктің бар болуын тексеруге және қарауға;

4) үшінші тұлғарамен шарттардың, құқық белгілеуші құжаттардың және Қоғамның басқа құжаттарының түпнұсқаларына, Қоғамның ақпараттық жүйесіне, сақтау орындарына, қоймаларына және Қоғамның серверлік жайларына рұқсат алуға;

5) Қоғамда сыртқы мемлекеттік және мемлекеттік емес органдармен жүргізілген тексеру материалдарына рұқсат алуға;

6) лизингтегі активтерді, сатуға арналған активтерді, заңды және жеке тұлғаларға берілетін басқа активтерді тексеруге;

7) Қоғам қолданатын кез келген ақпараттық жүйелерден, төлем жүйелерінен және қауіпсіздік жүйелерінен қажетті түсіндірмелерді (жазбаша немесе ауызша), шифрларды ашуды, сондай-ақ мәліметтерді Қоғам қызметкерлерінен есеп пен келген операцияны жүргізу ерекшелігі мен мәніне қатысты сұрау салуға және оны алуға;

8) Қоғам жүзеге асыратын әрекеттер мен операциялардың қаншалықты Қазақстан Республикасы заңнамасының және Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес келетіні туралы тұжырым жасау;

9) Қоғамның барлық құжаттарына (қағаз және электрондық тасымалдауыштардағы), оның ішінде Қоғамның ішкі саясатын, стратегиясын, шешімдерді қабылдау, мәмілелерді жасау рәсімдерін, бухгалтерлік есепті жүргізу және қаржылық есептілікті дайындау стандарттарын анықтайтын Атқарушы органның, Директорлар кеңесінің және Қоғамның басқа органдарының шешімдеріне, сондай-ақ Қоғам, оның ішінде оның филиалдары, өкілдіктері және еншілес (тәуелді) ұйымдары өткізетін барлық операциялар түрлеріне рұқсатының болуы;

10) тексеру кезеңінде ондағы құндылықтар мен құжаттардың сақталуын қамтамасыз ету қажет болған жағдайда, Қоғамның тексерілетін құрылымдық бөлімшелерінің қоймасына, мұрағатына және басқа да қызметтік орынжайларына (сақтау орындарына) сұргі салуға;

11) тексеру барысында қолдан жасау, жалған немесе басқа асыра пайдаланулар анықталса, жеке құжаттарды (істерде алу актісін жасау және алынған құжаттардың көшірмесін түсіру) алуға;

12) тексеруге жататын, оның ішінде электрондық тасымалдауыштардағы кез келген құжаттардың көшірмесін алуға.

§ 5. Жауапкершілік

9. Бас аудитор келесілерге жауапты болады:

1) еңбек шартымен және осы нұсқаулықпен байланысты өзінің міндеттерін адал орындау;

2) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, ІАҚ және оның қызметкерлерінің қызметін реттеуші Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарын орындау;

3) ІАКТХН қағидаттары мен талаптарын сақтау;

4) аудиторлық тапсырмаларды сапалы орындау және консультациялық қызметтерді, сондай-ақ Холдингтің, Директорлар кеңесінің, Аудит жөніндегі комитеттің және/немесе ІАҚБ-ның жекелеген тапсырмаларын толық көлемде және белгіленген мерзімде ұсыну;

5) жұмыста тиісті құпиялыштықты және банктік, қызметтік және/немесе коммерциялық құпияны сақтауды қамтамасыз ету;

6) аудит жүргізу процесінде қолжетімділік ұсынылған құжаттардың сақталуын қамтамасыз ету;

7) Қоғамға материалдық немесе өзге де залал келтіру;

8) еңбек тәртібін сақтау.

§ 6. Өзара алмастыру

10. IАКБ және бас аудитордың біреуінің науқастану, іссапарда немесе демалыста болу себептері, сондай-ақ өзге де себептер бойынша уақытша болмау кезінде қызметтік міндеттерін өзара алмастыру қағидаты бойынша жүзеге асырады.